

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 54.666/1
van 30 december 2013

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000 tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk'

Op 4 december 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000 tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 23 december 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraden, en Marleen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 december 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe diverse wijzigingen aan te brengen in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000 ‘tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk’.

3.1. Het ontworpen besluit vindt een uitdrukkelijke rechtsgrond in artikel 3, §§ 2, 3, tweede en vijfde streepje, en 4, en in artikel 5, §§ 2 en 3, van het decreet van 26 juni 1991 ‘betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk’, alsmede in artikel 6, §§ 1 en 2, 2°, en in artikel 7, § 1, van het decreet van 17 oktober 2003 ‘betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen’.

Daarnaast dient het ontworpen besluit te worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, bedoeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 5 van het decreet van 26 juni 1991.¹

3.2. Een afzonderlijk onderzoek dient te worden gewijd aan het ontworpen artikel 13 (artikel 11 van het ontwerp). Luidens die bepaling kent de secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aan de betrokken organisaties een subsidie-enveloppe toe voor infrastructuur en voor werkings- en personeelskosten. Voor het Vlaams Instituut ter bevordering en ondersteuning van maatschappelijk opbouwwerk wordt daarvoor een forfaitair bedrag bepaald, rekening houdend met de opdrachten en het aantal voltijdse equivalenten in de subsidiabele personeelsformatie, terwijl voor de regionale instituten voor maatschappelijk opbouwwerk aan elk instituut eenzelfde forfaitair bedrag wordt toegekend, aangevuld met een bedrag per voltijds equivalent in de subsidiabele personeelsformatie.

Vraag is of het ontworpen artikel 13 in overeenstemming is met artikel 5, § 1, van het decreet van 26 juni 1991, krachtens hetwelk de subsidiëring aan de organisaties die werkzaam zijn in het kader van het maatschappelijk opbouwwerk bestaat uit een subsidie voor personeelskosten, een jaarlijkse vaste basistoelage en een toelage voor de werking.

Volgens de gemachtigde wordt bij het bepalen van het forfaitaire bedrag dat wordt toegekend aan de genoemde instituten rekening gehouden met deze componenten, maar de band met artikel 5, § 1, van het decreet van 26 juni 1991 zou ook duidelijker moeten blijken uit het ontworpen artikel 13, § 1.

¹ Rechtsgrond voor de artikelen 10 tot 12 en 14 tot 20 van het ontworpen besluit in zoverre ze betrekking hebben op de subsidiëring.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

AANHEF

4. Gelet op hetgeen omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit is opgemerkt:
- dient aan de aanhef een lid te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’;
 - kan in het huidige eerste lid van de aanhef (dat het tweede lid wordt) meer specifiek worden verwezen naar de artikelen 3, §§ 2, 3 en 4, en 5, §§ 2 en 3, van het decreet van 26 juni 1991;
 - dient aan de aanhef een lid te worden toegevoegd (dat het derde lid wordt) waarin wordt verwezen naar artikel 6, §§ 1 en 2, 2°, en naar artikel 7, § 1, van het decreet van 17 oktober 2003 ‘betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen’.

DISPOSITIEF

Artikel 2

5. In artikel 2, 2) (lees: 2°), van het ontwerp kan worden gepreciseerd dat de erin bedoelde wijziging betrekking heeft op het *eerste lid*, 3°, van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000.

Artikel 3

6. Aangezien het ontworpen artikel 3*bis* niet is ingedeeld in paragrafen, dient de vermelding “§ 1” na de artikelaanduiding te worden geschrapt.
7. In het ontworpen artikel 3*ter*, § 4, eerste lid, wordt in de eerste zin in het algemeen bepaald dat het Vlaams Instituut ter bevordering en ondersteuning van het maatschappelijk opbouwwerk en de regionale instituten voor maatschappelijk opbouwwerk zorgen voor verstaanbare communicatie tussen hun medewerkers en de gebruikers, terwijl in de tweede zin ervan wordt bepaald dat zij “daarvoor” een taalbeleid voeren “waarin verduidelijkt wordt welke ondersteuning wordt geboden zodat anderstalige medewerkers een actieve kennis van het Nederlands kunnen verwerven”. Dat laatste betreft slechts een aspect van de doelstelling om een verstaanbare communicatie tussen de medewerkers van de genoemde instituten en de gebruikers ervan te verzekeren (de gebruikers kunnen immers ook anderstalig of zelfs Nederlandsonkundig zijn), zodat hetzij het woord “daarvoor” dient te vervallen, hetzij de tweede zin van het ontworpen artikel 3*ter*, § 4, eerste lid, dient te worden aangevuld.

Artikel 4

8. In het ontworpen artikel 3ter, § 5, tweede lid, wordt bepaald dat grensoverschrijdend gedrag van medewerkers van een regionaal instituut ten aanzien van gebruikers wordt gemeld aan de administratie. Volgens de gemachtigde gaat het hier niet om persoonsgegevens, maar wel om geanonimiseerde gegevens.

Dat het om geanonimiseerde gegevens moet gaan, moet uitdrukkelijk worden bepaald, te meer daar dat in het eerste lid van het ontworpen artikel 3ter, § 5, wel wordt gepreciseerd en de niet-vermelding daarvan in het tweede lid van die bepaling tot een onterechte *a contrario*-redenering zou kunnen leiden.

Artikel 14

9. De gemachtigde verklaarde dat het in het ontworpen artikel 17, § 2, eerste lid, 3°, bedoelde model enkel elementen zal bevatten die reeds voortvloeien uit het decreet van 26 juni 1991 en het te wijzigen besluit. Zo opgevat, doet die bepaling geen probleem rijzen.

Artikel 21

10. Luidens artikel 21 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op 1 januari 2014.² Gelet op het tijdstip waarop dit advies wordt gegeven, is het waarschijnlijk dat aan het te nemen besluit terugwerkende kracht zal worden verleend.

In dat verband moet worden opgemerkt dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar kan worden geacht. Dat is het geval indien er voor de terugwerkende kracht een wettelijke grondslag bestaat, de terugwerkende kracht betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent, of in zoverre de terugwerkende kracht noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de terugwerkende kracht in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan ze worden gebillijkt.

² In de artikelen 22 tot 24 van het ontwerp worden hierop een aantal afwijkingen bepaald.

Uit wat voorafgaat volgt in ieder geval dat aan bepalingen waarbij nieuwe verplichtingen worden opgelegd of waarbij de situatie van de betrokkenen nadelig wordt beïnvloed, geen terugwerkende kracht kan worden toegekend.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Marleen VERSCHRAEGHEN

Jo BAERT